

Tác động của cạnh tranh đến ổn định ngân hàng tại các ngân hàng thương mại Việt Nam

Đào Lê Kiều Oanh^(*) • Đặng Văn Tú

Ngày nhận bài: 17/5/2024 | Biên tập xong: 02/6/2024 | Duyệt đăng: 10/6/2024

TÓM TẮT: Bài viết nghiên cứu mức độ tác động của cạnh tranh đến sự ổn định ngân hàng (ODNH) tại các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam. Dựa trên dữ liệu thu thập từ 28 NHTM tại Việt Nam trong giai đoạn 2011–2023, bài viết sử dụng chỉ số Lerner để đo lường mức độ cạnh tranh, chỉ số Z-score để đo lường mức độ ổn định và các yếu tố khác để ước lượng mức độ tác động của cạnh tranh đến ODNH bằng phương pháp OLS, mô hình FEM, mô hình REM và phương pháp GLS. Kết quả nghiên cứu cho thấy cạnh tranh có tác động cùng chiều đến sự ODNH tại các NHTM Việt Nam. Trong khi các yếu tố như tốc độ tăng trưởng tín dụng (GRW), tỷ lệ vốn chủ sở hữu trên tổng tài sản (CAP), hình thức sở hữu (GOV), tăng trưởng GDP (GDP) và lạm phát (INF) ảnh hưởng cùng chiều thì quy mô tổng tài sản (SIZE) có tác động ngược chiều đến ODNH.

TỪ KHÓA: Cạnh tranh, ngân hàng thương mại Việt Nam, ổn định ngân hàng.

Mã phân loại JEL: G20, G21, O16, O53.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2024.219.98258>.

1. Giới thiệu

Trong nền kinh tế hiện đại, cạnh tranh giữa các ngân hàng ngày càng trở nên gay gắt, không chỉ trong nước mà còn phải cạnh tranh với các ngân hàng nước ngoài. Là một trong các yếu tố thể hiện sức mạnh của các ngân hàng, Boyd & De Nicolo (2005) cho rằng sức mạnh thị trường (hoặc cạnh tranh thấp hơn) làm giảm sự ổn định tài chính. Trong khi đó, khi cạnh tranh tăng lên dẫn đến giá trị vốn điều lệ của ngân hàng giảm, từ đó mức độ chấp nhận rủi ro của các ngân hàng cao

hơn và dễ gây mất ổn định hệ thống tài chính (Arping, 2019). Một khía cạnh khác kể từ sau cuộc khủng hoảng kinh tế năm 2008, các nước đã tiến hành cải cách mạnh mẽ hệ thống tài chính của mình mà trọng tâm là hệ thống ngân hàng. Ý tưởng sáp nhập, mua lại các ngân hàng yếu kém đã được nhiều quốc gia áp

^(*) Đào Lê Kiều Oanh - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 56 Hoàng Diệu 2, Thành phố Thủ Đức; Email: oanhdlk@hub.edu.vn.